

Regeringens proposition 1997/98:1

Budgetpropositionen för 1998

Förslag till statsbudget för budgetåret 1998, reviderad finansplan, ändrade anslag för budgetåret 1997, vissa skattefrågor, m.m.

Regeringens proposition 1997/98:1

Budgetpropositionen för 1998

Enligt 9 kap. 6 § regeringsformen avger regeringen härmed sitt förslag till statsbudget för budgetåret 1998 och föreslår att riksdagen beräknar inkomster och beslutar om utgifter för staten i enlighet med de specifikationer som fogats till förslaget.

Sundsvall den 11 september 1997

Göran Persson

Erik Åsbrink
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller regeringens förslag till statsbudget för budgetåret 1998. Förslaget till statsbudget, som omfattar alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov, visar en omslutning på 691 miljarder kronor. Statens lånebehov för budgetåret 1998 beräknas till 15 miljarder kronor.

I propositionen redovisar regeringen en reviderad finansplan, en årsredovisning för staten för budgetåret 1995/96, en uppföljning av budgeten för år 1997 samt lämnar förslag till ändrade och nya anslag på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1997.

Regeringen redovisar utgiftstaket för staten för åren 1998-2000 fördelat på de av riksdagen fastställda utgiftsområdena och socialförsäkringssektorn vid sidan av statsbudgeten. I bilaga 1 redovisas specifikation av statsbudgetens anslag och inkomstitlar för budgetåret 1998.

Förslag till statsbudget för budgetåret 1998

Utgifter m.m.		1000-tal kronor
Utgiftsområde 1	Rikets styrelse	3 976 700
Utgiftsområde 2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	2 062 814
Utgiftsområde 3	Skatteförvaltning och uppbörd	5 662 254
Utgiftsområde 4	Rättsväsendet	21 034 170
Utgiftsområde 5	Utrikesförvaltning och internationell samverkan	2 811 310
Utgiftsområde 6	Totalförsvaret	41 243 865
Utgiftsområde 7	Internationellt bistånd	11 434 400
Utgiftsområde 8	Invandrare och flyktingar	3 863 934
Utgiftsområde 9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	22 499 516
Utgiftsområde 10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	37 192 476
Utgiftsområde 11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	62 701 000
Utgiftsområde 12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	35 813 561
Utgiftsområde 13	Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet	42 723 356
Utgiftsområde 14	Arbetsmarknad och arbetsliv	47 541 952
Utgiftsområde 15	Studiestöd	21 333 755
Utgiftsområde 16	Utbildning och universitetsforskning	27 050 554
Utgiftsområde 17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	7 334 967
Utgiftsområde 18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	22 825 533
Utgiftsområde 19	Regional utjämning och utveckling	3 604 853
Utgiftsområde 20	Allmän miljö- och naturvård	1 178 052
Utgiftsområde 21	Energi	1 583 041
Utgiftsområde 22	Kommunikationer	24 100 564
Utgiftsområde 23	Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	13 725 623
Utgiftsområde 24	Näringsliv	2 698 330
Utgiftsområde 25	Allmänna bidrag till kommuner	93 048 700
Utgiftsområde 26	Statsskuldräntor m.m.	109 125 000
Utgiftsområde 27	Avgiften till Europeiska gemenskapen	19 645 000
Summa utgiftsområden		687 815 280
Minskning av anslagsbehållningar		5 000 000
Summa utgifter		692 815 280
Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret, netto		- 1 842 935
Summa		690 972 345

Inkomster m.m.		1000-tal kronor
Inkomstgrupp 1000	Skatter m.m.	601 991 493
Inkomstgrupp 2000	Inkomster av statens verksamhet	39 704 082
Inkomstgrupp 3000	Inkomster av försåld egendom	15 001 000
Inkomstgrupp 4000	Återbetalning av lån	2 690 055
Inkomstgrupp 5000	Kalkylmässiga inkomster	5 337 207
Inkomstgrupp 6000	Bidrag m.m. från EU	10 978 950
Inkomstgrupp 7000	Extraordinära medel avseende EU	269 558

Summa inkomster	675 972 345
Beräknat lånebehov	15 000 000
Summa	690 972 345

Innehållsförteckning

1.	Reviderad finansplan	11
1.1	En politik för sysselsättning och rättvisa.....	13
1.2	Den ekonomiska utvecklingen	15
1.2.1	Den internationella utvecklingen	15
1.2.2	Den svenska utvecklingen.....	15
1.2.3	Prognos för 1997 och 1998	16
1.2.4	Kalkyl för 1999 och 2000.....	16
1.2.5	Sysselsättning och arbetslöshet	17
1.3	Sunda statsfinanser och stabila priser	17
1.3.1	Finanspolitiken.....	17
1.3.2	Penning- och valutapolitiken	21
1.4	En strategi för ökad sysselsättning.....	23
1.4.1	Ökat företagande.....	23
1.4.2	Skola, vård och omsorg	24
1.4.3	En andra utbildningsrevolution	25
1.4.4	Arbetsmarknaden	25
1.4.5	Hållbara Sverige	26
1.4.6	Samarbete för sysselsättning	27
1.5	Skattepolitiken.....	28
1.6	Fördelningspolitiken.....	30
2.	Förslag till riksdagsbeslut.....	33
3.	Lagförslag.....	39
3.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1387) om statens upplåning.....	41
3.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter.....	42
3.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter	43
3.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	46
3.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	46
3.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader	48
3.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.	49
3.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	49
3.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1332) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.....	51
3.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	52
3.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1336) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	52
3.12	Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324).....	52

Innehållsförteckning

3.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1536) om räntefördelning vid beskattning.....	53
3.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.	54
3.15	Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	54
3.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1331) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).....	57
3.17	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1345) om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden	57
3.18	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	58
3.19	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt	58
3.20	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:324) om begränsning av skatt.....	62
3.21	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	63
3.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:725) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus	64
4.	Budgetförslag med utgiftstak för den offentliga sektorn	67
4.1	Inledning	69
4.2	Förutsättningar	69
4.2.1	Politiska prioriteringar	69
4.2.2	Den makroekonomiska utvecklingen.....	70
4.3	De offentliga finansernas utveckling.....	70
4.3.1	Den offentliga sektorns finansiella sparande.....	71
4.3.2	Statsbudgetens utveckling.....	71
4.3.3	Statsbudgetens inkomster	72
4.3.4	Statsbudgetens utgifter	72
4.3.5	Lånebehovet.....	73
4.3.6	Statsskulden	73
4.4	Uppföljning av år 1997	74
4.4.1	Inledning	74
4.4.2	Inkomster och utgifter.....	75
4.5	Utgiftstak för åren 1998-2000.....	78
4.5.1	Utgiftstakets konstruktion.....	78
4.5.2	Utgiftstak för den offentliga sektorn	79
4.5.3	Utgiftstak för staten	79
4.5.4	Beskrivning av utgiftsområden m.m.	82
4.6	Lån för myndigheters investeringar i anläggningstillgångar och myndigheters krediter i Riksgäldskontoret.....	92
4.7	Redovisning av beställningsbemyndiganden.....	94
4.8	Budgeteffekter av förändrade skatteregler	95

Innehållsförteckning

4.9	Bemyndigande för ramanslag.....	97
	Appendix till avsnitt 4.....	99
5.	Förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1997.....	105
5.1	Inledning	107
5.2	Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	107
5.3	Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning ..	109
5.4	Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	110
5.5	Utgiftsområde 6 Totalförsvaret	110
5.6	Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	111
5.7	Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	111
5.8	Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg...	112
5.9	Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	114
5.10	Utgiftsområde 13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet.....	114
5.11	Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	115
5.12	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	116
5.13	Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ..	117
5.14	Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.....	117
5.15	Utgiftsområde 19 Regional utjämning och utveckling.....	118
5.16	Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	118
5.17	Utgiftsområde 21 Energi.....	119
5.18	Utgiftsområde 22 Kommunikationer	120
5.19	Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	122
6.	Ekonomisk styrning av statlig verksamhet	125
6.1	Utveckling av den ekonomiska styrningen	127
6.2	Affärsverkens upplåning	129
7.	Uppföljning av budgetåret 1995/96.....	131
7.1	Årsredovisning för staten.....	133
7.2	Garantier	135
7.3	Statsbudgeten och utfallet 1995/96.....	136
7.4	Avgiftsbelagd verksamhet	138
7.5	Revisionens iakttagelser.....	139
7.6	EA-värderingen.....	141
7.7	Statsförvaltningens utveckling	141
8.	Vissa skattefrågor.....	157
8.1	Inledning	159
8.2	Allmänna överväganden	159
8.2.1	Inkomstskatten efter 1998	160
8.2.2	Ökad miljörelaterad avskattning	161
8.2.3	Beskattningen av tjänster	161
8.2.4	Nya regler för utfärdande av F-skattsedel.....	162
8.3	Förändrad avgiftsstruktur.....	162

Innehållsförteckning

8.3.1	Allmänna utgångspunkter	162
8.3.2	De allmänna egenavgifterna	164
8.3.3	Tilläggsavgiften.....	165
8.3.4	Sjukförsäkringsavgiften	166
8.3.5	Folkpensionsavgiften.....	167
8.3.6	Arbetskadeavgiften	168
8.3.7	Förändring av det sammantagna uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift till följd av kortare sjuklöneperiod.....	168
8.3.8	Den särskilda löneskatten och den särskilda premieskatten för grupplivförsäkring m.m.	169
8.3.9	Sammanfattning av förslagen om förändrade avgiftsnivåer.....	170
8.4	Förmögenhetsskatten	170
8.5	Reseavdrag.....	171
8.6	Energiskattefrågor.....	172
8.6.1	Produktionsskatten på el.....	172
8.6.2	Elpannor i fjärrvärmesystemet.....	172
8.6.3	Principer för beviljande av pilotprojektdispenser avseende etanol	173
8.7	Förlängd tid för s.k. ROT-avdrag.....	174
8.8	Finansiella effekter	175

Bilagor

- Bilaga 1 Specifikation av statsbudgetens utgifter och inkomster
budgetåret 1998*
- Bilaga 2 Svensk ekonomi*
- Bilaga 3 Avstämning av det svenska konvergensprogrammet*
- Bilaga 4 Avstämning av målet om en halverad öppen arbetslöshet
till år 2000*
- Bilaga 5 Årsredovisning för staten*
- Bilaga 6 1990-91 års skattereform - en värdering*
- Bilaga 7 Fördelningspolitisk redogörelse*

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 september 1997